

Suomen Pankin eläkerahaston vuosikertomus 2018

Helsinki 2019

Sisällys

1	<i>Suomen Pankin eläkerahasto</i>	5
2	<i>Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet</i>	7
3	<i>Tilinpäätös</i>	8
3.1	<i>Tase</i>	8
3.2	<i>Tuloslaskelma</i>	9
3.3	<i>Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit</i>	11

1 Suomen Pankin eläkerahasto

Suomen Pankki vastaa henkilöstönsä eläkkeistä ja niiden rahoituksesta, tuottaa eläke-edut soveltuvien osin valtion eläkejärjestelmän mukaisina sekä hallinnoi eläkepäätökset ja eläkkeiden maksatusten. Mandatum Life Palvelut Oy (jäljempänä: Mandatum; 4.12.2017 asti Innova Palvelut Oy) hoitaa Suomen Pankin eläkepäätösten hallinnoinnin ja eläkkeiden maksatuksen. Mandatum on Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön tytäryhtiö. Mandatum käyttää Mandatum Lifen (Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö) palveluja eläketurvan hoidossa.

Eläkkeiden rahoittaminen tapahtui vuodesta 2002 lähtien korvamerkitsemällä pankin taseesta tietyt omaisuuserät eläkevastuun katteeksi ja hallinnoimalla näitä omaisuuseriä eläkerahaston omaisuudenhoidon johtoryhmän toimesta. Rahoitustapa muuttui, kun pankin johtokunta päätti 7.3.2017 siirtää pankin kirjanpidossa omana eränään käsitellyn eläkerahaston markkina-arvostetun omaisuuden osaksi pankin rahoitusvarallisuutta. Eläkerahastolle muodostettiin vastaava saaminen pankilta, jolle maksetaan MRO-korkoa. Suomen Pankin taseessa tehty järjestely ei muuttanut pankin asemaa eläkelaitoksena, jolla on viime käden vastuu henkilöstönsä eläkkeistä ja niihin kuuluvista palveluista.

Eläkerahaston varallisuuden arvo 31.12.2018 oli 596 387 278,84 euroa. Eläkerahaston tilinpäätöksen tulokseksi vuodelta 2018 esitettiin -17 528 403,45 euroa. Suomen Pankki maksoi eläkerahastonmaksun 10 000 000,00 euroa ja loput alijäämästä katettiin purkamalla eläkevarausta 7 528 403,45 euroa. Vuonna 2018 eläkkeitä maksettiin 27,8 milj. euroa. Eläkerahaston eläkevastuiden kateprosentti vuoden lopussa oli noin 107,5, kun tavoite on 100.

Eläkerahaston organisaatio on osa Suomen Pankin organisaatiota:

Pankkivaltuusto
Johtokunta
Omaisuudenhoidon johtoryhmä

Hallinto-osasto
Markkinaoperaatiot-osasto

Suomen Pankin sisäinen tarkastus
Eduskunnan tilintarkastajat
Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat

Pankkivaltuusto vastaa eläkerahaston yleisistä periaatteista ja määrää eläkevastuun kattamisen ja pankin eläkerahastomaksujen tason sekä päättää eläketurvan perusteista. Pankkivaltuusto valvoo eläkevastuun hoitamista vahvistaessaan tilinpäätöksen perusteet ja päättäessään vahvistaa tilinpäätöksen.

Suomen Pankin johtokunta vastaa pankin eläkerahaston organisoinnista sekä valvoo sen toteuttamista. Johtokunnalle kuuluvat työnjakonsa mukaisesti myös yksittäiset eläkepäätökset, joita koskevat eläkeratkaisut valmistellaan Mandatum Lifessa.

Johtokunta on perustanut eläkerahaston omaisuudenhoidon johtoryhmän, joka osaltaan valvoo eläkkeiden rahoitusta ja arvioi eläkevastuun kehittymistä ja sen katetasoa.

Johtoryhmässä ovat edustettuina osastot, jotka ovat vastuussa pankin sijoitustoiminnasta sekä eläkkeiden hallinnosta. Lisäksi johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustaja. Omaisuudenhoidon johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 2 kertaa.

Hallinto-osasto hoitaa eläkerahaston kirjanpidon. Lakiasian yksikkö ja henkilöstö- ja talousohjaustoimisto valmistelevat eläkesääntöjen muutokset. Palvelun tuottaja valmistele eläkepäätökset ja vastaa eläkkeiden maksatuksesta.

Markkinaoperaatiot-osasto vastaa pankin rahoitusvarallisuuden hallinnoinnista.

Sisäinen tarkastus tarkastaa harkintansa mukaan eläkerahaston kirjanpidon ja hallinnon osana vastuullaan olevaa kirjanpidon tarkastusta.

Eduskunnan tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja hallinnon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon ja hallinnon.

Eurojärjestelmän hyväksymät tilintarkastajat tarkastavat Suomen Pankin kirjanpidon ja osana tätä tehtävää myös taseessa olevan eläkerahaston kirjanpidon Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Omaisuuksien johtoryhmän kokoonpano oli vuonna 2018 seuraava:

- Johtokunnan jäsen Marja Nykänen
- Vanhempi lakimies Eija Brusila, varahenkilönään lakimies Anne Hedman (30.9.2018 saakka)
- Hallinto-osaston osastopäällikkö Veli-Matti Lumiala, varahenkilönään henkilöstöpäällikkö Antti Vuorinen
- Markkinaoperaatiot-osaston sijoitustoimiston toimistopäällikkö Jarno Ilves, varahenkilönään päädiileri Roger Karlsson
- Henkilöstön edustajana Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys ry:n varapuheenjohtaja Antti Komonen, varahenkilönään markkinavalvoja Päivi Turunen.

2 Eläkevastuu ja maksetut eläkkeet

Eläkerahaston tuloksen muodostavat työntekijäin ja työnantajien – Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan – maksut, sijoitustoiminnan tuotot ja kulut, maksetut eläkkeet sekä toiminnan kulut. Pankkivaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen yhteydessä mahdolliset Suomen Pankin eläkerahasto-siirrot.

Suomen Pankin eläkerahastolla oli 31.12.2018 maksussa yhteensä 1 330 eläkettä. Vuonna 2018 eläkkeitä maksettiin seuraavasti:

<i>Eläkelaji</i>	<i>Henkilömäärä</i>	<i>Euroa</i>
<i>Vanhuuseläkkeet</i>	1 076	25 046 554
<i>Kertasuorituksena maksetut vanhuus-eläkkeet</i>		73 733
<i>Työkyvyttömyyseläkkeet</i>	63	360 326
<i>Kertasuorituksena maksetut työkyvyttömyyseläkkeet</i>		8 463
<i>Työraueläkkeet</i>	0	0
<i>Perhe-eläkkeet</i>	108	1 401 732
<i>Kertasuorituksena maksetut perhe-eläkkeet</i>		4 180
<i>Varhennetut vanhuuseläkkeet</i>	59	824 635
<i>Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet</i>	22	47 613
<i>Osa-aikaeläkkeet</i>	2	36 438
<i>Yhteensä</i>	1 330	27 803 619
<i>Kuntoutusrahana suoritettiin</i>	0	0
<i>Yhteensä maksettu etuja 2018</i>	1 330	27 803 619

Vuonna 2018 suoraan pankista tai Finanssivalvonnasta eläkkeelle jääneiden määrä oli 21 henkeä.

Suomen Pankin eläkesäännön mukaisen eläkevastuulaskennan perusteena 31.12.2018 oli eläkkeensaajien lisäksi 586 virkasuhteessa olevaa ja 2 945 vapaakirjan saanutta.

Vuoden 2018 TyELin mukainen eläkevastuu oli 554 831 767,00 euroa, joka on 1,496 milj. euroa suurempi kuin viime vuonna. Työeläkeindeksin muutos edellisestä vuodesta oli 0,6 %. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteenlasketut palkkakulut kasvoivat viime vuonna 2,7 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

3 Tilinpäätös

3.1 Tase

Tase 31.12.2018

1 000 euroa	2018	2017
VASTAAVAA		
<i>Sijoitukset</i>		
<i>Talletussääminen Suomen Pankissa</i>	582 432	589 170
<i>Kiinteistösijoitukset</i>	13 954	15 124
<i>Saamiset</i>		
<i>Myyntisaamiset</i>	1	–
YHTEENSÄ	596 387	604 293
VASTATTAVAA		
<i>Eläkerahasto</i>		
<i>Arvonkorotusrahasto</i>	5 591	5 974
<i>Eläkevastuu</i>	554 832	553 336
<i>Kateasema</i>	35 960	44 984
<i>Vieras pääoma</i>		
<i>Ostovelka</i>	5	0
YHTEENSÄ	596 387	604 293

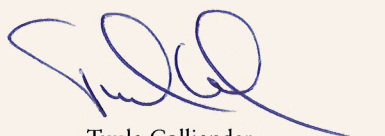
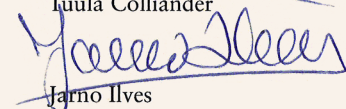

3.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2018

1 000 euroa	2018	2017
Maksutulo		
Työntekijäin osuus	2 720	2 562
Suomen Pankin työnantajan osuus	7 684	7 419
Sijoitustoiminnan tuotot		
Osakerahastoista	–	10 010
Epäsuorien kiinteistösijoitusten tuotot	–	151
Valtionlainasalkun tuotot	–	–995
Kiinteistösijoitusten tuotot	1 636	1 632
Muut tuotot	1	1
Sijoitustoiminnan kulut		
Sijoitusrahaston kulut		
Sijoitustoiminnan hoitokulut	–	–10
Kulut kiinteistöistä		
Hoitokulut	–534	–480
Poistot	–916	–915
Eläkkeet		
Maksetut eläkkeet	–27 805	–27 439
Työttömyysvakuutusrahaston ennakot	228	332
Hoitokulut		
Henkilöstökulut	–38	–63
Muut kulut	–505	–463
Eläkerahastomaksu SP:lta	10 000	–
Tulos ennen varausta	–7 528	–8 258
Varauksen muutos	7 528	8 258
Eläkevastuun muutos	–1 496	10 381
Kateaseman muutos	9 024	–2 123
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	–	–

Helsingissä 27. helmikuuta 2019

Tuula Colliander

Jarno Ilves

Marja Nykänen

Veli-Matti Lumiala

Antti Komonen

Taulukko 1. Eläkerahaston kiinteistöjen tasearvot 31.12.2018
Euroa

	<i>Snellmaninkatu 6</i>	<i>Snellmaninkatu 2</i>	<i>Yhteensä</i>
<i>Maa-alueet</i>	2 522 818,90	325 000,00	2 847 818,90
<i>Rakennukset</i>	9 503 306,14	1 602 903,18	11 106 209,32
<i>Yhteensä</i>	12 026 125,04	1 927 903,18	13 954 028,22

Taulukko 2. Eläkerahaston kiinteistöjen tulos 31.12.2018
Euroa

	<i>Snellmaninkatu 4–6</i>	<i>Snellmaninkatu 2</i>	<i>Yhteensä</i>
<i>Tuotot</i>	1 371 640,07	264 618,00	1 636 258,07
<i>Hoitokulut</i>	-453 740,32	-80 518,59	-534 258,91
<i>Hoitokate</i>	917 899,75	184 099,41	1 101 999,16
<i>Poistot</i>	-761 225,53	-154 464,92	-915 690,45
<i>Nettotuotto</i>	156 674,22	29 634,49	186 308,71
<i>Tuottoprosentti</i> <i>(tasearvot 31.12.2018)</i>	7,63 %	9,55 %	7,90 %
<i>Tuottoprosentti</i> <i>(keskimääräinen sidottu pääoma 2018)</i>	4,39 %	6,18 %	4,61 %

3.3 Suomen Pankin eläkerahaston tilinpäätöksen kommentit

Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytäntö

EKPJ:n yhdenmukaistetut kirjanpidon suuntaviivat eivät säätele eläkerahaston kirjanpitoa.

Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonkorotuksella, vastaavat poistot kirjaan arvonkorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

Taseen kommentit

Sijoitukset

Suomen Pankissa olevan talletuksen määrä 31.12.2018 oli 582 432 tuhatta euroa. Talletusta purettiin tilinpäätöksessä 6 737 tuhannella eurolla kassan vajeen kattamiseksi.

Eläkerahaston kiinteistösijoitusten tasearvo 31.12.2018 oli 13 954 tuhatta euroa (taulukko 1).

Eläkevaraus

Arvonkorotusrahastoa purettiin 383 tuhannen euron poistoilla, minkä jälkeen arvonkorotusrahaston arvoksi jäi 5 591 tuhatta euroa. Kiinteistöt, maa-alueet ja niitä vastaava arvonkorotus siirrettiin eläkerahastolle Suomen Pankin taseesta vuonna 2002.

Suomen Pankin eläkesäännön mukainen eläkevastuu 31.12.2018 oli 554 832 tuhatta euroa, mikä on 1 496 tuhatta euroa enemmän kuin vuonna 2017. Laskelma on tehty noudattaen soveltuvin osin Finanssivalvonnan eläkesäätöilain alaisille eläkesäätöille antamaa määräystä 5/2012 (Dnro FIVA 3/01.00/2012) ja TEL:n rekisteröidyn lisäeläketurvan laskuperusteita. Laskelmassa on otettu huomioon TyEL:n mukaisesti uusi kuolevuus. Korkokantana on 3 % ja kuormituksena 5 % nettoeläkevastuusta.

Eläkevastuun laskeneen Mandatum Life Palvelut Oy:n mukaan eläkevastuun määrässä on otettu huomioon 1.1.2019 annettava indeksikorotus alkaneiden eläkkeiden ja vapaakirjojen osalta. Alkaneiden eläkkeiden indeksikorotus on 1,5 %. Alkaneissa eläkkeissä elinaikakerroin on otettu sen suuruisena, kuin sitä on kuhunkin eläkepäätyksen sovellettu. Aktiivi- ja vapaakirjavastuissa elinaikakertoimenä on käytetty Eläketurvakeskuksen antamaa ennakkoarviota (0,95672) vuonna 2018 vahvistettavasta elinaikakertoimen arvosta, jota sovelletaan 1.1.2019 ja sen jälkeen alkaviin eläkkeisiin.

Tilikauden alussa eläkevaraus oli 604 293 tuhatta euroa. Vuonna 2018 eläkevarausta purettiin 7 528 tuhatta euroa alijäämän kattamiseksi. Eläkevastuun katteena olevan eläkerahaston omaisuuden arvoksi muodostui vuoden 2018 arvonkorotusrahaston purun jälkeen 596 387 tuhatta euroa. Tämä kattaa Suomen Pankin 554 832 tuhannen euron eläkevastuusta 107,5 %, joten kateasema on 35 960 tuhatta euroa.

Tuloslaskelman kommentit

Maksutulo

Vuonna 2018 työeläkevakuutusmaksusta työntekijäin osuus oli 6,35 % / 7,85 % Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työntekijöiden palkoista. Työntekijäin osuus perittiin kuukausittain palkoista.

Vuonna 2018 Suomen Pankki maksoi työnantajan eläkemaksuna Suomen Pankin eläkerahastolle 19,85 % maksetuista palkoista. Finanssivalvonnalta perittiin vastaavasti työnantajan eläkemaksua 19,85 % palkoista. Työnantajan eläkemaksu kirjattiin suoraan Suomen Pankin kuluksi.

Sijoitustoiminnan tuotot

Kiinteistösijoitusten tuotot vuonna 2018 olivat 1 636 tuhatta euroa.

Sijoitustoiminnan vertailuluvuissa ovat vuonna 2017 myytyjen osakerahaston, epäsuorien kiinteistösijoitusten ja valtiolainasalkun luvut.

Sijoitustoiminnan kulut

Kiinteistöjen hoitokuluja oli 534 tuhatta euroa.

Kiinteistöjen poistot olivat yhteensä 1 299 tuhatta euroa, josta 383 tuhatta euroa vastaan purettiin arvonorotusta siten, että poistoilla on tulosvaikutusta 916 tuhatta euroa (taulukko 2).

Eläkkeet

Vuonna 2018 eläkkeitä maksettiin 27 805 tuhatta euroa.

Hoitokulut

Eläkerahaston henkilöstökuluihin sisältyi 38 tuhatta euroa eläke- ja muiden asiantuntijoiden palkkakuluja.

Muihin kuluihin sisältyivät ostopalvelut sekä muut sekalaiset kulut.

Eläkerahastomaksu

Suomen Pankki teki vuonna 2018 eläkerahastomaksun, 10 000 tuhatta euroa, kattamaan osan eläkerahaston tilikauden alijäämästä.

Eläkevarauksen muutos

Eläkerahastomaksun jälkeen tilikauden 2018 alijäämä oli 7 528 tuhatta euroa, mikä katettiin eläkevarausta purkamalla.

Eläkevastuun muutos

Vuonna 2018 eläkevastuu on kasvanut 1 496 tuhatta euroa.

Kateaseman muutos

Kateaseman muutoksena ovat eläkevastuun muutos, 1 469 tuhatta euroa, ja varauksenmuutoksella katettu tilikauden 2018 alijäämä, 7 528 tuhatta euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden alijäämä oli 17 528 tuhatta euroa ennen eläkerahastonmaksua ja varauksen muutosta. Tilikauden tuloksena esitettiin 0 euroa.

Tulevina vuosina eläkerahaston tilikauden alijäämä katetaan siten, että noin puolet puretaan eläkevarauksesta ja puolet katetaan eläkerahastomaksulla niin kauan kunnes eläkevarauksen kateasema on tavoitteen mukaisesti 100 %.